



Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 86g/2019

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 131 alin. (10) din
Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012

CHIȘINĂU

14 mai 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 25 aprilie 2019,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 14 mai 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 131 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de către dl avocat Pavel Pitihin, în dosarul nr. 2i-179/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 25 aprilie 2019 de către dl judecător Nicolae Șova din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul central, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 6 iunie 2014, creditorul B.C. „Moldova-Agroindbank” a depus în fața instanței de judecată o cerere introductivă prin care a solicitat intrarea în faliment a F.P.C. „Dacia-Agrochim” S.R.L cu lichidarea patrimoniului debitorului.

4. Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 a fost admisă cererea introductivă, a fost revocat planul de restructurare al debitorului, fiind intentată procedura de faliment față de debitorul FPC „Dacia-Agrochim” S.R.L., cu valorificarea și lichidarea masei debitoare.

5. În cadrul ședinței de judecată din 26 martie 2019, dl avocat Pavel Pitihin a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 131 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, care prevede trecerea bunului în proprietatea creditorului garantat în contul creanței.

6. Prin încheierea din 2 aprilie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul central, a admis ridicarea excepției și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

8. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 131

Procedura de valorificare a bunurilor grevate cu garanții

„[...]”

(3) Creditorul garantat care intenționează să-și valorifice garanția va înștiința administratorul insolvenței/lichidatorul despre acest lucru, arătând prin notificare condițiile și modalitatea de valorificare și/sau de vânzare a bunului afectat cu garanție, precum și prețul de vânzare după o expertiză a valorii lui. Odată cu primirea notificării, administratorul insolvenței/lichidatorul este îndreptățit să procedeze la valorificarea și/sau la vânzarea bunului grevat cu garanție în condițiile expuse de creditorul garantat. Administratorul insolvenței/lichidatorul se poate opune valorificării și/sau vânzării bunului grevat cu garanție în condițiile invocate de creditorul garantat numai dacă acestea contravin legii.

(4) În cazul în care intenția de vânzare a bunului grevat cu garanție vine de la administratorul insolvenței/lichidator, acesta trebuie, sub sancțiunea nulității, să facă o notificare a vânzării către creditorul garantat, în care va propune condițiile, modalitatea și prețul de vânzare a bunului. Creditorul garantat este obligat ca, în termen de 7 zile de la primirea notificării, să accepte propunerea administratorului insolvenței/lichidatorului ori să se pronunțe pentru o posibilitate mai avantajoasă de valorificare a bunului. Dacă, în acest termen, creditorul garantat nu s-a expus în scris asupra propunerii de vânzare a bunului, ea se consideră acceptată în condițiile indicate în notificare. Dacă creditorul garantat respinge propunerea administratorului insolvenței/lichidatorului fără a indica o posibilitate de vânzare mai avantajoasă a bunului, acesta va fi vândut de administratorul insolvenței/lichidator în condițiile din notificare. Dacă creditorul garantat se pronunță în termen, administratorul insolvenței/lichidatorul trebuie să ia în considerare posibilitatea mai avantajoasă de valorificare propusă de creditor.

[...]

(9) Dacă, în termen de 3 luni de la inițierea procedurii de vânzare, bunul grevat cu garanție nu s-a putut înstrăina, creditorul garantat este în drept să preavizeze transmiterea bunului în posesia sa pentru valorificare. Administratorul insolvenței/lichidatorul transmite efectiv bunul grevat cu garanție în posesia creditorului garantat sau consimte în scris în formă autentică să îl pună la dispoziția acestuia în momentul convenit în preaviz. În caz de refuz al administratorului insolvenței/lichidatorului, bunul trece în posesia creditorului garantat după expirarea termenului din preaviz în temeiul unei încheieri judecătorești, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

(10) Una dintre posibilitățile de valorificare constă în trecerea bunului în proprietate creditorului garantat în contul creanței. Acesta nu își poate adjuca bunul afectat garanției fără ca, în prealabil, să fi dat terților posibilitatea de a participa la cumpărare. În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin

concurș, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale la prețul stabilit în publicațiile sau în anunțurile de vânzare pentru ultimul termen de licitație sau de concurs, cu achitarea prealabilă a cheltuielilor de validare și de valorificare a bunului, inclusiv a onorariului de succes stabilit pentru administratorul insolabilității/lichidator. În cazul în care acest preț este mai mare decât valoarea creanței, creditorul garantat poate prelua bunul numai dacă depune suma de bani ce acoperă diferența dintre preț și valoarea creanței garantate, inclusiv cheltuielile de validare a creanțelor și de valorificare a bunului și remunerația administratorului insolabilității/lichidatorului. Dacă mai mulți creditori garantați vor să preia bunul în contul creanței, acesta va fi atribuit potrivit ordinii de preferință. Transmiterea cu drept de proprietate către creditorul garantat a monedei naționale și a valutei străine gajate se efectuează în cazul în care moneda creanței nu diferă de moneda mijloacelor bănești gajate.

[...]”.

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției susține că textul contestat nu corespunde cerințelor de claritate și previzibilitate a legii, întrucât legea nu descrie modul în care creditorul garantat urmează să devină proprietar al bunului grevat. Lipsa descrierii în practică a acestei proceduri creează o interpretare subiectivă și discreționară din partea lichidatorului care gestionează procedura de insolabilitate.

10. De asemenea, autorul consideră că semnificația neclară și imprevizibilă a textului invocat permite creditorilor să devină proprietari ai unor bunuri fără a respecta condițiile prestabilite de dobândire a bunului.

11. Potrivit autorului excepției, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 4, 7, 20, 23, 26, 46, 54 și 127 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii insolabilității, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, ridicată de către dl avocat Pavel Pitișin, în dosarul nr. 2i-179/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

15. Curtea nu poate reține argumentele autorului sesizării referitoare la claritate și la lipsa unui înțeles exact al normei, deoarece există o hotărâre explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție (Hotărârea nr. 2 din 24 martie 2014 cu privire la aplicarea în practica judiciară a Legii insolabilității), care stabilește la pct. 18.4 că o modalitate de realizare a dreptului creditorilor garantați asupra bunului grevat este transmiterea, în

condițiile articolului 131 alin. (10) din Lege, a bunului în proprietatea creditorului garantat în contul creanței.

16. Potrivit Legii insolvenței, acest drept al creditorului garantat apare după respectarea altor proceduri, și anume după acțiunile de valorificare a bunului prin licitație publică, concurs sau prin negocieri directe. Dacă în termen de trei luni de la inițierea procedurii de vânzare bunul grevat cu garanție nu a putut fi înstrăinat, creditorul garantat este în drept să preavizeze transmiterea bunului în posesia sa pentru valorificare.

17. În procesul valorificării bunului de către creditorul garantat, acesta trebuie să le acorde terților posibilitatea de a participa la cumpărare. În cazul în care bunul grevat cu garanție nu a putut fi vândut la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile legii, în contul creanței sale la prețul stabilit în publicațiile sau în anunțurile de vânzare pentru ultimul termen de licitație sau de concurs, cu achitarea prealabilă a cheltuielilor de validare și de valorificare a bunului, inclusiv a onorariului de succes stabilit pentru administratorul insolvenței/lichidator, conform alin. (10) al articolului 131.

18. Dacă prețul stabilit în publicațiile sau în anunțurile de vânzare pentru ultimul termen de licitație sau de concurs este mai mare decât valoarea creanței, creditorul garantat poate prelua bunul numai dacă depune suma de bani ce acoperă diferența dintre preț și valoarea creanței garantate, inclusiv cheltuielile de validare a creanțelor și de valorificare a bunului și remunerația administratorului insolvenței/lichidatorului. Pct. 18.5 al hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție menționează că preluarea bunului grevat de către creditorul garantat în proprietate, în contul creanței, este o modalitate de exercitare a dreptului de garanție, care oferă creditorului gajist/ipotecar prioritate față de ceilalți creditori, la realizarea creanței garantate, prevăzută doar de Legea insolvenței.

19. Curtea menționează că, potrivit articolului 115 alin. (1) din Constituție, justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii, iar în conformitate cu articolul 1 alin. (2) din Legea nr. 789 din 26 martie 1996, Curtea Supremă de Justiție este instanța judecătorească supremă, care asigură aplicarea corectă și uniformă a legislației de către toate instanțele judecătorești.

20. Astfel, în baza celor menționate *supra*, Curtea consideră că procedura stabilită de articolul 131 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 este suficient de clară pentru destinatarii legii. Prin urmare, sesizarea este nefondată.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 131 alin. (10) din Legea insolvenței nr.

149 din 29 iunie 2012, ridicată de către dl avocat Pavel Pitihin, în dosarul nr. 2i-179/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 14 mai 2019
DCC nr. 67
Dosarul 86g/2019